

Kasse med forskjellige Nøgler og forskjellige Folk, der havde forsøgt paa at luffe Kassen op, indtil der endelig fandtes en Maddin, der fuldbragte dette Vidunder, saa skønner jeg aldeles ikke, hvad overordentligt Genie der skulde høre til at lave et Manifest, som det af 28de Januar 1852. Jeg troer, at der gives mange Mennesker i Landet, som nok kunde have kommet ud af at skrive disse fire Sider fulde ligesaa godt, som de nærværende Herrer Ministre. Naar deres Formand ikke have gjort det, saa er det ikke, fordi de ikke kunde, men fordi de ikke vilde — fordi de ikke vilde indrømme alle de Fordringer, for hvilke Ministeriet nu har givet efter. Dette var maaffee nødvendigt, og jeg laster dem ikke derfor; men jeg protesterer imod, at det betegnes som en stor Bedrift, saaledes at have givet efter. Det er sandelig ikke nogen stor Bedrift, at have affattet dette Document; ja, jeg vil endog aldeles oprigtigt tilstaae, at selve Affattelsen og Detaillen, hvor tynd og fattig den end fremtræder, efter min Mening, røber megen liden Dygtighed, og at der indenfor den givne Grundtanke, som ogsaa jeg anseer for en Uundgaaelighed, kunde Meget være undgaaet, som desværre findes deri, og Meget være optaget, og det uden allermindste Fare, som nu deri bitterligen savnes. Der er saaledes aldeles ingen Nødsigelse deri, at finde sig i Manifestet, men forkaste Ministeriet. Smidlertid erkjender jeg fuldkommen, og jeg tillod mig, da denne Sag blev forelagt, med to Ord at udtale det, at jeg vilde ansee det i høieste Grad for ønskeligt, dersom hele denne Debat kunde udsættes til et senere Tidspunkt. Den høitærede Premierminister har idag selv berørt Grunden, og jeg skal villigen erkjende det for et meget vigtigt Punkt, dersom den factiske Rømning af Holsteen kan finde sin Anerkjendelse og paa en Maade sin endelige Afslutning under de samme Forhold og under den hele samme Constellation, hvorunder dette Værk er paabegyndt. Jeg vil derved naturligtvis paa ingen Maade have understrevet, hvad den ærede Udenrigsminister anførte om det særegne ydmygende Forhold, hvori disse Mandanter skulle staae til deres høie Mandatarier, og om den Pligt, dette skulde paalægge os, at lette dem

Vanfælgighederne ved at staae deres Ansættelser Indgang i Frankfurt, men jeg anseer der for aldeles klart, at man der i ethvert Tilfælde kunde bevirke Udsættelser, som kunne være ubehagelige for os, og skjøndt den formelle Afslutning af nærværende Sag, især ligeoverfor Tydskland, ingenlunde er en Borgen for, at der ikke senere vil blive gjort nye Forsøg paa at blande sig ind i vore Forhold, saa er det dog paa den anden Side aldeles vist, at en formel Tilendbringelse vil gjøre Saadant vanskeliggere, end om denne Sag holdes aaben. Det var f. Ex. en grundfalsk Fortolkning af Forbundsbeslutningen af 1846, der senere er bleven gjort gjældende imod os, og det er ganske vist, at en saadan eenfædig Erklæring af Forbundet i intet Tilfælde kunde paalægge os nogen som helst Forpligtelse; men desuagtet vide vi Alle, at det vilde have været en stor Lykke for Danmark, dersom den ikke havde været til, og at de Mænd, som i sin Tid leifindigen have fremkaldt den, — de samme, som nu have Sæde i det Geheime Statsraad — derved have paadraget sig et stort Ansvar ligeoverfor Danmark. Jeg er altsaa ingenlunde blind for, at det vil være et meget vigtigt Skridt, dersom det nu svævende Spørgsmaal snarest muligt kan afsluttes. Jeg lægger maaffee mindre Vægt paa det andet Moment, som den høitærede Udenrigsminister nævnte, nemlig Afslutningen af Londoner-Protokollen; men jeg erkjender, at vi derved, ialtsald indtil en vis Grad, ville slippe ud af Europas umiddelbare Indblanding og have langt friere Hænder med Hensyn til vore indre Forhold. Jeg kan saaledes ikke Andet end erkjende, og tager ikke i Betænkning at udtale det, enten det maatte finde Bisfald eller ikke, at Udenrigsministeren kan være i sin gode Ret, naar han erklærer, i dette Dilemma ikke at kunne forelægge Actstykkerne om Spørgsmaal, der endnu maae betragtes som svævende. Derimod maa jeg tilstaae, at jeg finder den ærede Udenrigsministers Argumentation aldeles ufyldstgjørende, forsaavidt han idag atter har berørt det Spørgsmaal, om denne Sags virkelige Forhandling med Rigsdagen kunde foregaae inden en rimelig kort Tid. Imod den Påstand, at Udsættelse til Fællesforfatningen, hvorved den kun i